

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Збірник матеріалів V підсумкової науково-практичної
студентської конференції ОНЕУ

«Сучасні виклики економіки»

17 квітня 2025 р.

Одеса-2025

ЗМІСТ

Секція 1. ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Голушинська М.О. Шляхи зниження собівартості продукції: вітчизняний та міжнародний досвід.....	8
Науковий керівник: к.е.н., доцент Орленко О.М.	
Івановський М.В. Електронна комерція в сучасних умовах.....	10
Науковий керівник: д.е.н., професор Грінченко Р.В.	
Федюк А.Д. Вплив податкової системи на діяльність підприємств.....	11
Науковий керівник: к.е.н., доцент Орленко О.М.	
Константінов Д. Штучний інтелект у мотивації: як компанії прогнозують, хто звільниться.....	13
Науковий керівник: к.е.н., доцент Орленко О.М.	

Секція 2. ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОГО ТА ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ

Андрієнко К.О. Інтернет-магазин як сучасний формат бізнесу.....	15
Науковий керівник: к. е. н., доцент, старший викладач Колесник О.О.	
Гайдук Х.П. Цифровізація та економічна автономія громад в умовах децентралізації.....	18
Науковий керівник: Викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом к. е. н., Котелевська Я.В.	
Ковальов Є.С. Вендинговий бізнес в Україні: стан та перспективи розвитку.....	20
Науковий керівник: к.е.н., доцент, ст. викладач Колесник О.О.	
Коломійчук А.С. Особливості функціонування пекарні в сучасних умовах господарювання.....	23
Науковий керівник: Старший викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом, к. е. н., Деньгуб В.В.	
Носевич В.В. Теорія ігор та її застосування в обґрунтуванні господарських рішень.....	26
Науковий керівник: Старший викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом, к.е.н. Деньгуб В.В.	
Стукало А. О. Вплив діджиталізації на розвиток бізнесу в Україні.....	28
Науковий керівник: к.е.н., доцент, старший викладач Колесник О.О.	
Таратіна К.С. Оцінка ризиків в аграрному підприємстві.....	30
Науковий керівник: Старший викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом, к.е.н. Деньгуб В.В.	
Таратіна К.С. Програми державної підтримки вітчизняного підприємництва.....	32
Науковий керівник: Викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом к.е. н., Котелевська Я.В.	
Шанікевич В.І. Управління специфічними фінансовими ризиками в контексті сучасних економічних трансформацій.....	34
Науковий керівник: Старший викладач кафедри економіки, права і управління бізнесом, к.е.н. Деньгуб В.В.	
Швидка О. В. Інноваційні підходи до соціальної підтримки військових.....	36
Науковий керівник: д. е. н., доцент Несененко П. П.	

Секція 4. Теоретико-методологічні та прикладні проблеми демографії, соціальної політики та економіки праці.

Зікул В. А., Проблеми оцінки економічного тягару виробничих травм і профзахворювань.....	40
Науковий керівник: к. е. н., Перепельчук Т. В.	
Кіріка А.М., Соціальноорієнтований бізнес як механізм подолання соціальних наслідків війни.....	42
Науковий керівник: к. е. н., Петровська О. М.	
Козловський В. І. Розвиток персоналу як інструмент посилення позицій компанії.....	44
Науковий керівник: к. е. н., Петровська О. М.	
Зікул В. А. Корпоративна соціальна відповідальність як головна конкурентна перевага організації	46
Науковий керівник: к. е. н., Петровська О. М.	
Орловська О. А. Між кар'єрою та турботою: цінність жіночої праці у суспільстві.....	49
Науковий керівник: к. е. н., Перепельчук Т. В.	
Хом'якова Н. А. Стратегічні напрями розвитку корпоративної соціальної відповідальності в Україні	50
Науковий керівник: к. е. н., Петровська О. М.	

Секція 6. ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ: ПОГЛЯД СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Агеєнкова А.А. Поняття самозмінювання в контексті особистісного розвитку.....	53
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Бабчук О.Г.	
Боровська Т.А. Засади дослідження процесу прийняття економічних рішень.....	55
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундев В.В.	
Боровська Т.А. Адаптація нового персоналу до умов професійної діяльності.....	57
Науковий керівник: к. пед. н., доцент Чусова О.М.	
Букур М.В. Психологічний вплив соціальних мереж на формування агресивності підлітків.....	59
Науковий керівник: д. політ. н., професор Сіленко А.О.	
Вербицька А.Б. Розлучення та його вплив на емоційний стан дитини.....	61
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Глушко В.Ю. Гендерні особливості тютюнопаління серед підлітків та молоді.....	63
Науковий керівник: д. психол. н., професор Асєєва Ю.О.	
Дорошенко О.Л. Прокрастинація: теоретичний аспект.....	65
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Бабчук О.Г.	
Дротенко А.Р. Професійний стрес: види, причини та методи запобігання.....	67
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Івасенко Д.С. Психофізіологічна основа тривожно-депресивних розладів серед молоді... ..	69
Науковий керівник: д. психол. н., професор Асєєва Ю.О.	
Копцевич В.В. Подружня терапія як спосіб подолання та профілактики сімейного конфлікту.....	71
Науковий керівник: д. політ. н., професор Сіленко А.О.	
Котляренко Д.О. Вплив стилів виховання на емоційний і когнітивний розвиток дитини... ..	73
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Котляренко Д. О. Особливості ментального здоров'я українців в умовах війни.....	75

Науковий керівник: к. пед. н., доцент Чусова О.М.	
Кривальчук В.С. Емоційна залежність: теоретичний аспект.....	77
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Бабчук О.Г.	
Кривальчук В. С. Професійне вигорання фахівців з підбору персоналу в умовах сучасного ринку праці.....	79
Науковий керівник: к. пед. н., доцент Чусова О.М.	
Малишева А.В. Особливості прояву перфекціонізму в юнацькому віці.....	81
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Бабчук О.Г.	
Мартінова П.О. Вплив самооцінки на процес самореалізації в молодому віці.....	83
Науковий керівник: д. психол. н., доцент Шрагіна Л.І.	
Мартирисян В.А. Психологічні особливості професійного становлення майбутніх економістів.....	85
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Мезенцев С.М. Глобальне суперництво: історія, стратегії та ресурси в контексті наративної психології.....	87
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундев В.В.	
Музика І.О. Актуальні питання функціонування лгбтк+ спільноти в Україні.....	89
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Ніколаїді Н.В. Батьківське вигорання: причини, наслідки та шляхи подолання.....	91
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Олиниченко А.Р. Вплив тривожності на побудову конструктивного життя у підлітків....	93
Науковий керівник: д. психол. н., професор Асеева Ю.О.	
Орлова О.Є. Сутність та соціально-психологічні причини трудових конфліктів.....	95
Науковий керівник: д. політ. н., професор Сіленко А.О.	
Петрова К.В. Вплив виховання на розвиток тривожності в людей дорослого віку.....	97
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундев В.В.	
Пінчук Д.С. Психологічні особливості збереження професійного здоров'я.....	99
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Пляшко Д.В. Вплив сиблінгових позицій на дитячо-батьківські стосунки.....	101
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Подуфала Д.В. Психологічне консультування постраждалих від бойових дій та внутрішньо переміщених осіб.....	103
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундев В.В.	
Рубцова Т. О. Психологічні особливості гендерно зумовленого насильства.....	105
Науковий керівник: к. пед. н., доцент Чусова О.М.	
Рубцова Т.О. Психосоціальні чинники агресивної поведінки підлітків.....	107
Науковий керівник: д. психол. н., доцент Шрагіна Л.І.	
Тагліна А.О. Вплив арт-терапії на розвиток сенсорних і комунікативних навичок у дітей із розладами аутистичного спектра.....	109
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундев В.В.	
Худенко М.С. Сутність та особливості синдрому професійного вигорання.....	111
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Черногоренко І.І. Вплив стилю сімейного виховання на формування невротичних розладів у дітей.....	113
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Чопорова П.І. Девіантна поведінка сучасної молоді.....	115
Науковий керівник: д. психол. н., професор Асеева Ю.О.	
Юдіна М.Г. Особливості інформаційного стресу та його вплив на здоров'я людини.....	117

Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Янжула П.О. Гіперопіка та її вплив на формування залежної поведінки у дітей.....	119
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	

Секція 7. СТАТИСТИЧНІ ТА ЕКОНОМЕТРИЧНІ МЕТОДИ ЯКІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Бугайова В.С. Сучасний стан ринку інформаційних технологій в Україні.....	122
Науковий керівник: к. е. н., доцент Самотоєнкова О.В.	
Грабовенко К.О. Вплив війни на розвиток будівництва в Україні.....	124
Науковий керівник: к. ф.-м. н., доцент Шинкаренко В.М.	
Данилишина Д.О. Систематизація методів прогнозування у сфері туризму.....	127
Науковий керівник: к. ф.-м. н. Кирилова Л.О.	
Захаров О.В., Гниря М.Д. Історія застосування актурний розрахунків.....	128
Науковий керівник: к. ф.-м. н. Кирилова Л.О.	
Кошавка Я.Д. Зовнішня торгівля України із країнами Європи.....	130
Науковий керівник: к. е. н., доцент Милашко О.Г.	
Кривошеїна Є.О. Ринок праці в умовах економічної кризи.....	132
Науковий керівник: к. е. н., доцент Самотоєнкова О.В.	
Купча О.В., Кірюхіна А.Д. Статистичний вимір ризику.....	134
Науковий керівник: к. ф.-м. н. Кирилова Л.О.	
Маспанова Д.С. Ринок нерухомості як дзеркало економічних реалій суспільства.....	135
Науковий керівник: к. е. н., доцент Самотоєнкова О.В.	
Михайлов В.В. Можливості використання штучного інтелекту в бізнес-аналітиці.....	137
Науковий керівник: к. е. н., доцент Ольвінська Ю.О.	
Орловська А.О., Мареева Р.В. Використання показникових функцій в економічному моделюванні.....	139
Науковий керівник: к. ф.-м. н. Кирилова Л.О.	
Очагіна Н.Ю., Грабовенко Н.М. Нормальні функції розподілу у бізнес-обстановці.....	140
Науковий керівник: к. ф.-м. н. Кирилова Л.О.	
Плетос Е.А. Вплив війни на рівень інфляції в Україні.....	142
Науковий керівник: к. ф.-м. н., доцент Шинкаренко В.М.	
Погорелова М.Ю. Оцінка структури міжнародних резервів національного банку України за джерелами походження.....	144
Науковий керівник: к. е. н., доцент Ольвінська Ю.О.	
Пошарникова С.В. Цифрова трансформація бізнесу як основа підвищення його конкурентоспроможності.....	146
Науковий керівник: к. е. н., доцент Ольвінська Ю.О.	
Пошарникова С.В. Сучасні дослідження та класифікація бізнес-процесів в системі управління.....	148
Науковий керівник: к. е. н., доцент Погорелова Т.В.	
Репченко А.Р. Вплив війни на стан вищої освіти в Одеському регіоні.....	150
Науковий керівник: к. ф.-м. н., доцент Шинкаренко В.М.	
Сіренко А.О. Стан зовнішньої торгівлі України у воєнні часи.....	152
Науковий керівник: к. е. н., доцент Милашко О.Г.	
Сіренко А.О. Трансформація торговельних зв'язків України: зміни у географічній структурі експорту та імпорту.....	154
Науковий керівник: к. е. н., доцент Самотоєнкова О.В.	
Стариш С.О. Сучасні дослідження у галузі цифрової економіки та їх класифікація.....	156

Пінчук Д.С.
Здобувачка 21 групи ФМОІТ
Ковальська Н.А.
К. філол. н., доцентка

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ЗДОРОВ'Я

У сучасному світі кожна людина змушена мати справу з певними психологічними навантаженнями. Нагромаджений стрес, щоденні загрози, хронічна втома, невизначеність і непевність у майбутньому, економічна криза, побутові труднощі та інші виклики воєнного часу спричинили значне погіршення ментального стану українців. Отже, збереження психологічного здоров'я є однією з найбільш нагальних проблем як для окремої людини, так і для суспільства загалом [1, с. 251].

Питання професійного психологічного здоров'я вивчали як зарубіжні (Дж. Фрейденберг, Е. Аронсон, Б. Перлман, Е. Хартман, С. Джексон) так і вітчизняні науковці (Р. Березовська, Е. Довгополова, А. Маклаков, Г. Нікіфоров, В. Подляшаник, В. Пономаренко, Б. Смірнов).

Кожна людина переважну частину часу працює, і тому саме психологічна атмосфера на робочому місці значно впливає на здоров'я особистості в цілому. Здоров'я – це стан цілковитого фізичного, ментального й соціального добробуту, який характеризується здатністю організму пристосовуватися до дії чинників навколишнього середовища та повноцінно функціонувати в цих умовах [2, с. 33]. Стан здоров'я є передумовою самореалізації і завдяки саме професійному здоров'ю особистість реалізує та досягає важливих результатів, зокрема, в професійній діяльності.

Професійне здоров'я – це комплексна характеристика здоров'я людини в конкретних умовах професійної діяльності, що визначається адаптацією до впливу чинників професійного середовища та забезпечує достатність для виконання певного виду професійної діяльності [3, с. 82]. Так, розмежування психології професійного здоров'я здійснюється в межах двох головних підходів:

1. Підхід «психологічно здорове робоче місце» визначає залежність між станом здоров'я працівників і їхнім робочим середовищем. Цей підхід може мати як позитивний, так і негативний вплив на психічне здоров'я людини. З одного боку, робочі умови можуть спричиняти стрес та психічні розлади, що веде до зниження продуктивності праці, збільшення кількості помилок та конфліктів, та навіть раннього виходу на пенсію. А з іншого боку, якщо робоче місце активно запобігає ризикам шкоди здоров'ю, а також підтримує працівників із психічними труднощами, цінує та використовує їх таланти та здібності, то таке «здорове» робоче місце активно сприяє їхньому розвитку, мотивації і задоволеності працею та загального благополуччя.

2. Підхід «організації, що піклуються про здоров'я» розглядає дослідження організації як системи, яка формує сприятливі умови для

працівників. У «здорових організаціях» культура, робочий клімат та практика створюють середовище, сприятливе як для здоров'я та безпеки персоналу, так і для підвищення загальної ефективності підприємства [1, с. 254-255].

Впливовим чинником професійного здоров'я є поняття «занурення в роботу», що означає зосереджену та організовану участь, коли працівники психологічно, фізично включені у виконання своїх робочих цілей [1, с.255]. Однак, якщо надмірно емоційно віддатися роботі, то стан мотивації переходить у вигорання, якому успішно протидіють ті, хто сприймає свою працю як місію, високо цінують сенси професійної діяльності. До емоційного виснаження призводять: складні робочі вимоги, нестача часу, понаднормова робота та надмірне завантаження [4, с. 13].

Чинниками порушення ментального здоров'я працівників є: конфлікти в колективі, булінг, дискримінація, насильство, а також порушення балансу між професійною діяльністю та особистим життям. В умовах воєнного стану до цих ризиків додалися проблеми нестачі професійних кадрів, спричинені вимушеною міграцією та мобілізацією, зростання рівня суспільної напруги, а також накопичена втома через складні умови життя та праці, зокрема щоденні обстріли, повітряні тривоги та руйнування критичної інфраструктури [1, с. 255].

Можна виділити такі організаційні ресурси, за допомогою яких фахівець здатен здолати стрес: психологічна освіта та тренінги; психологічна діагностика; психологічна профілактика; психологічне консультування; збереження балансу між роботою та іншими сферами життєдіяльності.

Отже, створення позитивної психологічної атмосфери, профілактика стресу та професійного вигорання позитивно є запорукою підвищення продуктивності та загального благополуччя співробітників.

Список використаних джерел

1. Карамушка Л. Обґрунтування управлінських рішень щодо забезпечення психологічного здоров'я персоналу організації під час російсько-української війни. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2024. №2 (74). С. 250–264. URL: <https://snku.krok.edu.ua/index.php/vcheni-zapiski-universitetu-krok/article/view/736/765> (дата звернення: 30.03.2025)
2. Дзюба Т.М. Професійне здоров'я особистості: аналіз основних дефініцій. *Актуальні проблеми психології*. 2014. Том. І. Організаційна психологія. Економічна психологія. Соціальна психологія. Вип. 40. С. 33–37. URL: <http://appspsychology.org.ua/data/jrn/v1/i40/9.pdf> (дата звернення: 30.03.2025)
3. Кривда К.К. Вклад українських вчених у дослідження проблем психологічного і професійного здоров'я фахівців. *Вісник Національного університету оборони України*. 2023. №6 (76). С. 81–89. URL: <http://visnyk.nuou.org.ua/article/view/288392/284358> (дата звернення: 30.03.2025)
4. Єременко Л.В., Ісакова О.І. Психологічні фактори професійного здоров'я як соціальна категорія інноваційної економіки. *Збірник наукових праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного (економічні науки)*. 2023. №1(47). С. 8–21. URL: <https://oj.tsatu.edu.ua/index.php/zbirnyk/article/view/527/499>